OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Kriminaalipolitiikka- ja rikosoikeusosasto
EaT Jalo Vatjus-Anttila

4.5.2026

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Täydentävä vastine hallituksen esityksen 21/2026 vp yhteensovittamistarpeista

Oikeusministeriö toteaa otsikkoasiassa kunnioittavasti seuraavan.

1 Tausta

Eduskunnassa on parhaillaan vireillä HE 198/2025 vp, jossa viitataan käsillä olevassa hallituksen esityksessä 21/2026 vp ehdotettuihin rikossäännöksiin. Hallituksen esityksen 198/2025 vp 2. ja 3. lakiehdotusten näkökulmasta olisi pidettävä hyvänä, että HE 21/2026 vp käsiteltäisiin eduskunnassa, ja siinä ehdotetut muutokset tulisivat voimaan ennen tai samanaikaisesti 2. lakiehdotuksen 3 luvun 72 §:n 1 momentin 4 kohtaa sekä 3. lakiehdotuksen 18 §:n 17 kohtaa.

Eduskunnassa on vireillä myös hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 2/2026 vp). Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi samoja lainkohtia kuin tällä hallituksen esityksellä 21/2026 vp. Tällaisia ovat julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 80 §:n 2 momentti, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 84 §:n 2 momentti sekä rikosrekisterilain 6 b §:n 2 momentin 8 kohta.

Oikeusministeriön tietojen mukaan talousvaliokunnan mietintö hallituksen esityksestä 2/2026 vp valmistunee toukokuun aikana. Lienee siten mahdollista, että ehdotetut muutokset tulevat voimaan kesän 2026 aikana. Mikäli hallituksen esityksessä 2/2026 vp ehdotetut muutokset tulevat voimaan ennen tätä esitystä HE 21/2026 vp, muutokset on otettava huomioon viimeksi mainitun esityksen

Postiosoite Postadress	Käyntiosoite Besöksadress	Puhelin Telefon	Faksi Fax	S-posti, internet E-post, internet
Oikeusministeriö PL 25 FI-00023 Valtioneuvosto Finland	Meritullinkatu 10 00170 Helsinki Finland	0295 16001 Internat. +358 295 16001	09 160 67730 Internat. +358 9 160 67730	kirjaamo.om@gov.fi www.oikeusministerio.fi www.justitieministeriet.fi

säännöksien sanamuodoissa sekä johtolauseissa. HE 21/2026 vp:n näkökulmasta tällaista käsittelyjärjestystä voidaan pitää perusteltuna, sillä esityksessä ehdotetaan, että lait tulevat voimaan syksyllä 2026.

Alla ovat luonnokset muutetuista ja yhteensovitetuista lainkohdista. Luonnokset perustuvat sen olettamuksen varaan, että hallituksen esityksessä 2/2026 vp ehdotetut lakiehdotukset hyväksytään näiltä osin muuttamattomina.

2 Perustelut

4. Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 80 §:n muuttamisesta

80 §. *Pakolliset poissulkemisperusteet.* Nyt käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen ohella eduskunnan käsiteltävänä on parhaillaan HE 2/2026 vp, jolla ehdotetaan muutettavaksi samaa lainkohtaa eli 80 §:n 2 momenttia. Hallituksen esityksen 21/2026 vp sisältämä 4. lakiehdotus tulee yhteensovittaa hallituksen esityksen 2/2026 vp kanssa. Myös johtolausetta tulee tämän vuoksi tarkistaa.

5. Laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 84 §:n muuttamisesta

84 §. *Pakolliset poissulkemisperusteet.* Nyt käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen ohella eduskunnan käsiteltävänä on parhaillaan HE 2/2026 vp, jolla ehdotetaan muutettavaksi samaa lainkohtaa eli 84 §:n 2 momenttia. Hallituksen esityksen 21/2026 vp sisältämä 5. lakiehdotus tulee yhteensovittaa hallituksen esityksen 2/2026 vp kanssa. Myös johtolausetta tulee tämän vuoksi tarkistaa.

7. Laki rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamisesta

6 b §. Nyt käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen ohella eduskunnan käsiteltävänä on parhaillaan HE 2/2026 vp, jolla ehdotetaan muutettavaksi samaa lainkohtaa eli 6 b §:n 2 momentin 8 kohtaa. Hallituksen esityksen 21/2026 vp sisältämä 7. lakiehdotus tulee yhteensovittaa hallituksen esityksen 2/2026 vp kanssa. Myös johtolausetta tulee tämän vuoksi tarkistaa.

3 Lakiehdotukset

4.

Laki

julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 80 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 80 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa (/), seuraavasti:

80 §

Pakolliset poissulkemisperusteet

— —

Hankintayksikön on päätöksellään suljettava ehdokas tai tarjoaja tarjouskilpailun ulkopuolelle, jos hankintayksikön tiedossa on, että ehdokkaan tai tarjoajan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö on rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla tuomittu rikoslain 30 luvun 9 a §:ssä tarkoitetusta törkeästä kirjanpitorikoksesta, 47 luvun 1 §:ssä tarkoitetusta työturvallisuusrikoksesta, 2 §:ssä tarkoitetusta työaikasuojelurikoksesta, 3 §:ssä tarkoitetusta työsyrjinnästä, 3 a §:ssä tarkoitetusta kiskonnasta työelämässä, 3 b §:ssä tarkoitetusta törkeästä kiskonnasta työelämässä, 5 §:ssä tarkoitetusta työntekijöiden järjestäytymisvapauden loukkaamisesta tai 6 a §:ssä tarkoitetusta luvattoman ulkomaisen työvoiman käytöstä taikka 48 luvun 2 §:ssä tarkoitetusta törkeästä ympäristön turmelemisesta tai 5 a §:ssä tarkoitetusta törkeästä luonnonsuojelurikoksesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 84 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) 84 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa (/), seuraavasti:

84 §

Pakolliset poissulkemisperusteet

Hankintayksikön on päätöksellään suljettava ehdokas tai tarjoaja tarjouskilpailun ulkopuolelle, jos hankintayksikön tiedossa on, että ehdokkaan tai tarjoajan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö on rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla tuomittu rikoslain 30 luvun 9 a §:ssä tarkoitetusta törkeästä kirjanpitorikoksesta, 47 luvun 1 §:ssä tarkoitetusta työturvallisuusrikoksesta, 2 §:ssä tarkoitetusta työaikasuojelurikoksesta, 3 §:ssä tarkoitetusta työsyrjinnästä, 3 a §:ssä tarkoitetusta kiskonnasta työelämässä, 3 b §:ssä tarkoitetusta törkeästä kiskonnasta työelämässä, 5 §:ssä tarkoitetusta työntekijöiden järjestäytymisvapauden loukkaamisesta tai 6 a §:ssä tarkoitetusta luvattoman ulkomaisen työvoiman käytöstä taikka 48 luvun 2 §:ssä tarkoitetusta törkeästä ympäristön turmelemisesta tai 5 a §:ssä tarkoitetusta törkeästä luonnonsuojelurikoksesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rikosrekisterilain (770/1993) 6 b §:n 2 momentin 8 kohta, sellaisena kuin se on laissa (/), seuraavasti:

6 b §

— — — —